

вання; майже третина областей не досягла раціональної норми споживання овочів; переважна частина областей, окрім 4 (Харківська, Дніпропетровська, Луганська, Київська), перетнули раціональну норму споживання хлібних продуктів. Це пов'язано з низькою ціною виробів і високою калорійністю. Та, на жаль, хлібні вироби містять мало корисних речовин. Споживання картоплі у багатьох областях є вищим за раціональну норму.

Споживання «енергетичних продуктів» — цукру і олії у багатьох областях наближалось до раціональної норми.

Маючи регіональну статистику споживання окремих продуктів харчування, був розрахований інтегральний показник достатності споживання основних продуктів харчування. Для стандартизації даних обрали спосіб на основі відношення. В якості показника «а» взяли раціональні норми споживання окремих продуктів харчування. На жаль, жодний регіон не досяг раціонального рівня харчування. Найвищий рівень достатності споживання продемонструвала Черкаська область. У Черкаській області фактичне споживання відстає від раціонального на 8,4 %. На останніх місцях за показником достатності споживання опинились Луганська і Донецька області. Їх відставання від раціонального рівня становить 36,5 % і 25,2 % відповідно.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про продовольчу безпеку України» від 22.12.2011 № 4227-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>
2. Офіційний веб сайт Держстату України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. *Іщук Я.В.* Статистичне забезпечення продовольчої безпеки / Я.В. Іщук // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». — 2016. — №19. — С. 148–152.

Галіцина О. В.

к.е.н., доцент кафедри статистики ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

СТРУКТУРНА ПЕРЕБУДОВА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ — ПІДҐРУНТЯ ДЛЯ СТІЙКОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ

Розвиток економіки як складного системного утворення — цілісної сукупності взаємопов'язаних відтворювальних процесів споживчих благ знаходиться у прямій залежності від структури суспільного виробництва. Складність

Роль статистики в подоланні світової економічної кризи: виклики та перспективи для України

структури економіки зумовлена значною кількістю її елементів і взаємозв'язків між ними, кількістю рівнів ієрархії, характером усіх елементів і блоків, наявністю конфліктних ситуацій, протиріч між усталеністю та динамізмом. Ще більше ускладнює структуру економіки сукупність різноманітних взаємозалежних процесів. Усвідомлюючи провідну роль реального сектору економіки в створенні стабільного ефективного суспільного виробництва, головна увага має приділятися характеристиці, особливостям і структуроутворюючим чинникам таких видів економічної структури як відтворювальна, галузева, технологічна та зовнішньоекономічна. На сьогодні саме пропорції матеріального виробництва визначають ринкову налаштованість, ефективність і конкурентоспроможність економіки.

Значимість статистичного аналізу та оцінки ефективності структурних зрушень в економіці визначається тим, що вони відносяться до головних чинників економічного зростання, активізації відтворювальних процесів, формування ринкового середовища, підвищення ефективності і конкурентоспроможності економіки.

Функції структурних зрушень визначають спрямованість їх впливу на трансформацію економічних процесів. Протиріччя, які лежать в їх основі і являють собою джерело розвитку структури, це є протиріччя між нерівномірною динамікою розвитку окремих елементів у структурі економіки; між динамікою окремих елементів у структурі потреб, що виражають певні економічні інтереси господарюючих суб'єктів; між зрушеннями в натурально-матеріальній і вартісній структурах економіки; між внутрішніми та зовнішніми структурними зрушеннями; між взаємодіючими різноспрямованими зрушеннями.

Залежність результатів виробництва від витрат суспільної праці в економіці та її галузях зумовлює зростаючу у зв'язку з ускладненням господарських зв'язків залежність ефективності суспільного виробництва від його структури.

Ефективність економіки та ефективність структурних зрушень тісно пов'язані між собою. Структурні зрушення в економіці можна вважати ефективними лише тоді, коли вони сприяють підвищенню ефективності економіки. При цьому ефективність структурних зрушень дорівнює підвищенню ефективності економіки, досягнутому внаслідок цих зрушень.

Ефективна структура економіки забезпечує найкраще використання всіх ресурсів для максимального задоволення потреб суспільства. Разом з тим, ефективність структури полягає і в інтенсивному розширенні відтворюваль-

Роль статистики в подоланні світової економічної кризи: виклики та перспективи для України

них ресурсів. Взагалі ж, ефективна структура економіки повинна бути спрямована на вирішення двох задач: сприяти випуску широкої номенклатури продукції у відповідності з диференційованими виробничими і особистими потребами та забезпечувати високі темпи економічного зростання.

Сучасний стан економіки України супроводжується гострою загальноекономічною кризою. При таких соціально-економічних умовах неможливо досягти відповідного рівня ефективності виробництва, отримати максимальний прибуток, бути лідером у жорсткій конкурентній боротьбі. Становлення стабільного стану економіки вимагає розробки дієвих механізмів і підходів, які б дали змогу підвищити ефективність виробництва, створити сприятливі інвестиційні умови, забезпечити конкурентоспроможність продукції на споживчому ринку.

Продовження військового конфлікту на сході України, до якого додалася поточна політична криза, демотивуватиме інвесторів.

Існуюче глибоке дохідно-майнове розшарування українського суспільства, що зумовило політичну нестабільність у 2004 р. і 2013–2014 рр., не тільки не подолано, воно навіть збільшилося, оскільки основний тягар реформ 2015 р. ліг на плечі небагатої, але значної частини суспільства, загрожуючи подальшим зростанням безробіття і падінням рівня життя населення. Україна має обмежені можливості стимулювання внутрішнього попиту, оскільки повинна продовжувати програму макроекономічної стабілізації.

При такому стані економіки проблематичним стало здійснення структурної перебудови економіки для можливості задоволення нагальних соціальних потреб, інтеграції у світовий економічний простір і вихід вітчизняних товарів на міжнародні ринки.

Ситуація, що склалася в національній економіці, призвела до того, що Україна втрачає довіру інвесторів, вийшла у світові лідери з падіння промислового виробництва та зростання інфляції, а за рейтингом економічної свободи посідає одне з останніх місць серед всіх країн світу.

Проте, у структурній кризі стадія спаду поступово має змінюватися піднесенням. Базою для такого переходу має бути стратегія державного структурного регулювання. Досвід розвинутих країн стверджує, що метою структурної трансформації повинен бути безперервний розвиток продуктивних сил суспільства і, особливо, людський розвиток на базі зростання, а також економічного обґрунтування і соціального справедливого розподілу прибутку.

Список використаних джерел

1. Галіцин В.К., Галіцина О.В., Суслов О.П., Самченко Н.К. Структурно-функціональний аналіз та моделювання розвитку економіки: Монографія. (Електронний ресурс). — К.: КНЕУ, 2013. — 377 с.
2. Гець В.М. Економіка України 2016 року // Газета «Бізнес». — 14.03.2016 р.
3. Манцуров І.Г. Статистика економічного зростання та конкурентоспроможності країни: Монографія — К.: КНЕУ, 2006. — 388 с.
4. Осауленко О. Інтегральні оцінки міжгалузевих структурних зрушень та рівня інтенсивності промислового виробництва // Економіка України. — 2001. — №1. — С. 4–8.
5. Офіційний сайт European Commission [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasionalpaper/2014/pdf/ocp196_en.pdf.
6. Пирожков С.І. Моделі і сценарії структурно-інноваційної перебудови економіки // Інвестиційно-інноваційна стратегія розвитку національної економіки: Зб. наук. праць / НАН України. Об'єдн. ін-т економіки. Ред. кол.: Сухоруков А.І. (відп.ред.) та ін. — К., 2004. — С. 3–10.
7. Суслов О.П., Галіцин В.К., Галіцина О.В. Структурний аналіз розвитку економіки: Монографія / Наукове видання. — Івано-Франківськ: Галицька Академія, 2009. — 224 с.

Мазур М. В.

к.е.н., доцент кафедри статистики ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ІНФЛЯЦІЇ НА СПОЖИВЧОМУ РИНКУ УКРАЇНИ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Стабільність цін і зближення рівнів розвитку регіонів є актуальними завданнями політики економічного розвитку держави. Кризові явища в економіці України поглибили існуючі диспропорції регіонального розвитку, в тому числі щодо інфляційних процесів на споживчому ринку. Тому все більшої актуальності набувають регіональні індекси цін, аналіз яких сприятиме виконанню важливих завдань регіональної політики щодо зближення рівнів розвитку вітчизняних регіонів.

Метою роботи є проведення статистичного аналізу інфляційного процесу на споживчому ринку за регіонами країни та визначення подальших можливих шляхів подолання існуючих диспропорцій регіонального розвитку.

Необхідність розрахунку регіональних індексів споживчих цін виникла в зв'язку з тим, що в Україні споживчі звички населення півночі відрізняються від уподобань тих, хто мешкає на півдні, заході чи сході країни. Ці відмінності обумовлені природно-кліматичними умовами, рівнем доходів населення,